

Sadržaj

Događaji

Mediji o medijima

Saopćenja za javnost

Konkursi

Najava događaja

Linija za pomoć novinarima

Lokalni mediji dio izbornog plijena

pobjedničkih stranaka

Piše: Gordana Katana

Odnos lokalnih vlasti spram lokalnih medija - Plati pa klati?

Piše: Šejn Husejnfendić

I lokalno je važno...

Piše: Faruk Kajtaz

Nezavidno novinarstvo

Piše: Senudin Safić

Uvodnik

Odnos predstavnika političkih partija i državne vlasti prema novinarima i medijima najčešće je obilježen različitim pritiscima, političkim klijentelizmom i generalno neuvažavanjem novinarske profesije. Situacija je još gora na lokalnom nivou gdje su slučajevi pritiska na medije i novinare manje vidljivi, gdje je sloboda izražavanja i dalje na niskom nivou i gdje nisu prisutne institucije i organizacije koje bi reagovala na takve slučajeve. Po pravilu, skoro u svim bh. gradovima, lokalni mediji su ucijenjeni budžetskim novcem i u većoj ili manjoj mjeri stavljeni pod cenzuru i autocenzuru. Političke stranke u BiH budžet, odnosno javni novac, definišu kao njihov privatni i to je u bh. kontekstu legitimno i općeprihvaćeno.

Najveći problem za lokalne moćnike ostaju dopisnici javnih RTV servisa i drugih medija koji pokrivaju cijelu državu. Oni su najčešće izloženi direktnim napadima i prijetnjama političara. O slobodi govora, nivou demokratije i položaju novinara u lokalnim sredinama najbolje govori obraćanje premijera USK Izudina Saračevića krajem septembra u Bihaću na promociji knjige Tomašića. Premijer je javno prozvao novinare javnih emitera i dopisnike sarajevskih printanih medija, optužujući ih da svojim izvještavanjem o negativnim pojavama direktno sprečavaju ulaganja u taj dio BiH.

„Razumijem da postoje novinarske slobode i privatni mediji, ali postoje i državni mediji i oni koji rade na tim državnim medijima moraju da rade kako država kaže. Nema tu slobode!“, poručio je Saračević. Ovakve poruke, potvrđuje nam dosta novinara, svakodnevne su u lokalnim sredinama ali se izgovaraju suptilnije i bez kamera. U ovom slučaju u medijskim izvještajima prešućena je činjenica da niko iz publike nije reagovao. Strah, poltronski stav i sebičnost, i 20 godina nakon rata odlike su bh. javnosti. To bi trebao biti dodatan motiv za profesionalnu saradnju i udruživanje novinara, solidarnost i zajedničku borbu za svoja prava i slobodu izražavanja.

Pored direktnih pritiska novinari se suočavaju i sa temeljnim nerazumijevanjem predstavnika lokalnih vlasti o principima novinarske profesije, medijskog informisanja i slobode govora. Od novinara u lokalnim medijima ponekad se zahtijeva da izvještavaju o „događajima“ poput svečanog puštanja u rad internet stranice ili doniranja veš mašine školi. Dešava se banalizacija profesije za koju su odgovorni i urednici lokalnih medija. O konkretnim primjerima (ne)odgovornosti političara ali i novinara u lokalnim medijima, cenzuri, ucjenama i pritiscima, u ovom broju E-novinarina pišu: **Faruk Kajtaz**, urednik portala StarMo, **Gordana Katana**, dopisnica Oslobođenja iz Banjaluke, **Senudin Safić**, dopisnik BH radija 1 iz Sanskog Mosta i **Šejn Husejnfendić**, asistent na Filozofskom fakultetu u Tuzli.

Adis Šušnjar, Udruženje/udruga BH Novinari

Događaji

12.11.2015.

Mostarski novinari zajedno u zahtjevima za radna prava i slobodu govora

Na radionici o zaštiti radnih prava novinara i slobode govora održanoj u Mostaru, novinari su istaknuli probleme radnih prava ali i učestale napade na novinare i sporo i loše reagovanje pravosudnih organa u slučajevima napada na novinare. „S obzirom na generalno lošu situaciju u medijima i srozavanje profesije novinarstva, kao i zbog činjenice da se novinari tretiraju kao najamna snaga, iz ove situacije možemo izaći samo zajedničkim djelovanjem i udruživanjem. Novinari u Mostaru nikad nisu bili okupljeni zajedno u borbi za svoja prava. Zbog toga mislim da je neophodno, prije svega, udruživanje i jačanje Kluba novinara Mostar“, kazao je Faruk Kajtaz, predsjednik Kluba novinara Mostar.

Detalji

Lokalni mediji dio izbornog plijena pobjedničkih stranaka

Piše: Gordana Katana

Ima li se u vidu činjenica da građani najveći broj svojih prava ostvaruju na lokalnom nivou, kao i da su lokalne vlasti te od kojih zavisi funkcionisanje komunalnih usluga od kojih zavisi kvaliteta svakodnevnog života bilo bi za očekivati i da se upravo te vrste informacija mogu dobiti putem lokalnih medija, radio ili TV stanica.

Međutim, slika na terenu u BiH znatno je drugačija, a kada je u pitanju bh. entitet Republika Srpska situacija vezana za opstanak lokalnih medija i više je nego alarmantna. I to vrijedi za većinu kako privatnih tako i javnih lokalnih medija. Jer iz većine budžeta opština i gradova sve teže se ispunjavaju i osnovne obaveze pa je finansiranje javnih lokalnih medija na samom kraju prioriteta.

U oba bh. entiteta postoji vrlo malo relevantnih podataka o stanju lokalnih javnih medija na koja se može osloniti. U tek rijetkim istraživanjima urađenim na relativno malom broju uzorka ističe se da lokalni mediji nisu dovoljno interaktivni i iskorišteni za povećano sudjelovanje građana u kreiranju javnih politika, te da ih izuzetno mali broj ima redovne kon-

Događaji

11.11.2015.

Evropska komisija pozitivno ocijenila djelovanje Udruženja BH novinari

U Izvještaju Evropske komisije za 2015. o napretku zemalja naše regije u procesu EU integracija, Udruženje/udruga BH novinari je ocijenjeno kao "vodeća organizacija civilnog društva u BiH posvećena osiguranju slobode izražavanja i medija, sigurnosti novinara i medijskog integriteta".

Ovo je drugi izvještaj EK u kojem se poentira uloga BH novinara u zaštiti slobode izražavanja i medija u BiH.

Opširnije

10.11.2015.

Počela dvodnevna obuka za nevladine organizacije o komuniciranju s medijima

Trening je okupio predstavnike nevladinih organizacija iz Sarajeva, Brčkog, Bijeljnine i Goražda. Svrha treninga je upoznavanje učesnika sa ključnim elementima i modelima komuniciranja sa medijima za kvalitetnije predstavljanje svojih postignuća u lokalnim zajednicama.

Ciljevi obuka kao i samog projekta "Dijalog za budućnost" su stvaranje prostora za dijalog koji će omogućiti proces izgradnje razumijevanja u cijeloj zemlji, promoviranje suživota i poštivanje različitosti, kao i veće učešće mladih, obrazovnih i kulturnih organizacija i institucija u ovim procesima.

Opširnije

07.11.2015.

Udruženje BHN ozvaničilo saradnju sa Asociacijom evropskih novinara

Na 53. kongresu Evropske asocijacije novinara (AEJ) održanom u rumunskom gradu Sibiu, ozvaničena je saradnja Udruženja/udruga BH novinari i ove asocijacije. Predsjednik AEJ Otmar Lahodinsky u uvodnom obraćanju pozdravio je formiranje nacionalne sekcije za Bosnu i Hercegovinu, i najavio kako bi BH novinari trebali postati punopravni članovi AEJ na Godišnjem kongresu koji će se održati 2016 godine.

Opširnije

06.11.2015.

Novinari u Unsko-sanskom kantonu treba više da se posvete svojoj profesiji

Novinari u Unsko-sanskom kantonu moraju se ujediniti u borbi za svoja radna prava i napokon početi izvještavati o problemima u svojoj profesiji, poručili su novinari sa radionice o radnim pravima novinara i sindikalnom organizovanju održanoj u Sanskom Mostu.

Opširnije

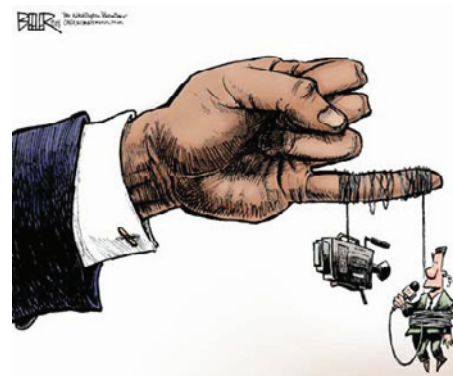
takt emisije o lokalnim temama u kojima sudjeluju predstavnici opštinskih / gradskih vlasti, javnih preduzeća i ustanova.

U vrijeme globalne ekonomske krize opstanak lokalnih medija je neizvjestan. Ako se u obzir uzmu i smanjeni budžeti marketinških kompanija, upozoravaju medijski analitičari, koje se više oglašavaju na medijima koji pokrivaju veći dio prostora BiH, lokalne televizije, radio i štampa teško mogu da opstanu i građanima pruže kvalitetan program. Radi efektivnog korištenja sektora lokalnih elektronskih medija u kontekstu pružanja osnovnih informacija lokalnoj zajednici, važno je imati uspostavljen regulatorni okvir koji će obezbijediti minimum uslova za funkcionalnost lokalnih medija. Uz to najavljena digitalizacija, naglašavaju eksperti, predstavlja još jedan napor koji mediji u Bosni i Hercegovini moraju da ulože uključujući i lokalne medije. Tržište elektronskih komunikacija je sektor naprednih tehnologija, a njegove osnovne karakteristike su razvoj tehnologija, prisustvo "ozbiljnih" sudionika, stalno uvođenje novih usluga, konstantan razvoj poslovnih modela i razvijena tendencija ka vertikalnim i horizontalnim integracijama. Kada je u pitanju zaštita lokalne informacije u eri digitalizacije, predviđena je dodjela regionalnog digitalnog multiplexa kako bi se, između ostalog, optimizirala zastupljenost informacija posvećenih lokanim zajednicama. Lokalni mediji koji ulože napore da bi opstali u ovom procesu i sami moraju biti izazovni i inovativni, preuzimajući rizike tržišta, bilo kroz umrežavanje ili udruživanje u regionalne stanice. Bez obzira na model, zbog činjenice da će mnogi konzumenti, i pored obilja u smislu tehnološkog pristupa informacijama, i dalje ostati vjerni tradicionalnim medijima, posebice radio stanicama.

Sve ovo zvuči gotovo nestvarno kada se cijeli problem svode u okvire lokalne zajednice kojoj i pripada. Bez obzira kakav vid finansijske podrške lokalni javni mediji imali od strane opštinskih / gradskih vlasti i oni se tretiraju u većini slučajeva, kao dio „pobjedničkog plijena koji se raspoređuje među strankama vladajućih koalicija“. Stoga je potpuno uobičajeno da se na funkcije direktora lokalnih RTV stanica postavljaju stranački kadrovi, ekonomisti, pravници, veterinari... koji o funkcioniranju medija znaju NIŠTA. A u samim medijima koje preuzimaju najčešće zatiču novinare bez imalo kreativnosti što u konačnici i dovodi do pada slušanosti i nemogućnosti da od ionako vrlo malog marketinškog kolača uzmu svoj dio i na taj način barem djelimično tržišno posluju.

Prema zakonima koji regulišu finansiranje lokalnih javnih medija isti se finansiraju na dva načina. Grantovima opštine / grada na godišnjem nivou, ili pa iz budžeta lokalne zajednice pod uslovom da djeluju u okviru drugih u oblasti kulture ili sporta značajnih lokalnih institucija.

„Kada se zavisi od finansiranja vlasti onda i nezavisnost postaje vrlo relativan pojam i kolika će biti, pa time i profesionalizam“, navodi direktorica JP Radio Gradiška Pejka Medić. Ističe da u slučaju lokalne javne radio stanice kojom rukovodi ima dosta sreće „jer lokalne vlasti koje za rad iste izdvajaju godišnji grant od 198 hiljada KM ne vrše političke pritiske niti se miješaju u uređivačku politiku“. „Postoje pokušaji od strane lokalnih funkcionera da negoduju zbog otvaranja nekih pitanja, ali za sada to nije bilo na način da se ugrozi profesionalno i objektivno

Događaji

04.11.2015.

Održana Speak-up! konferencija posvećena jačanju slobode izražavanja i medija u zemljama proširenja

Treća Speak-up! Konferencija u organizaciji Evropske komisije (EK) okupila je novinare, medijske analitičare, donosiocice odluka, predstavnike vlasti iz zemalja Zapadnog Balkana i Turske, te stručnjake iz međunarodnih, regionalnih i nacionalnih organizacija koje su posvećene promociji slobode izražavanja, kako bi razgovarali o dosadašnjim postignućima i budućim izazovima u ovoj oblasti.

Ovogodišnja konferencija stavlja naglasak na medijsku pismenost, profesionalne i etičke standarde u mainstream medijima, nedostatak solidarnosti među novinarima koji ih čini ranjivijim spram političkih i ekonomskih pritiska, prepreke u uspostavljanju učinkovite samoregulacije, te razloge zbog kojih je rad u medijima neuslovan.

Opširnije

03.11.2015.

BH novinari podržali kampanju IFJ za okončanje nekažnjivosti zločina protiv novinara

IFJ je pokrenula godišnju kampanju protiv nekažnjivosti za zločine protiv novinara i tom prilikom je pozvala finansijske institucije i donatorske organizacije na uvažavanje slobode medija i zaštite medija kao ključnih kriterija za dodjeljivanje razvojne pomoći zemljama sa visokim stepenom nasilja nad novinarima. Kampanju podržavaju članice Međunarodne federacije novinara širom svijeta, među kojima i Udruženje/udruga BH novinari.

Opširnije

30.10.2015.

Novinari u strahu od poslodavaca

Novinari u Brčko distriktu se često susreću sa različitim oblicima kršenja svojih radnih prava, a tome doprinose i institucije koje nisu našle odgovarajuće mjere za zaštitu novinara, sankcionisanje neodgovornih vlasnika medija i bahatih direktora, rečeno je u uvodnom izlaganju na radionici o zaštiti radnih prava novinara i sindikalnom udruživanju, održanoj juče u Brčkom. Istaknuto je i da se novinari ne upuštaju u borbu za svoja prava, ne izvještavaju o svojim problemima i rijetko se odlučuju za pomoć sindikata. Ilija Kalajdžić, predsjednik Sindikata Brčko distrikta, kazao je da se veliki strah uvukao u sve radnike pa i u novinare.

Opširnije

16.10.2015.

Novinarski vodič za digitalne sadržaje u kriznim situacijama

Evropski centar za novinarstvo (EJC) objavio je Vodič za verifikaciju digitalnog sadržaja u kriznim situacijama. "U današnjem okruženju, u kojem kruže glasine i lažirani sadržaji, novinari moraju biti u mogućnosti da razdvoje autentične materijale od lažnih. Ovaj pionirski priručnik obavezno je štivo za novinare koji rade sa različitim tipovima sadržaja koji dolaze od korisnika", objašnjava Vilfred Ruten, direktor Evropskog centra za novinarstvo.

Opširnije

izvještavanje građana o pitanjima važnim za njihov svakodnevni život", dodaje Medić. Navodi da je uloga javnih lokalnih medija da o svim pitanjima informiše kada se direktno tiču života građana. I naglašava važnost kontakt emisija u kojima učestvuju predstavnici lokalne vlasti i javnih lokalnih preduzeća u kojima se građanima omogućava da postavljaju pitanja i daju svoje komentare.

No istovremeno i ističe da je u svakoj lokalnoj zajednici situacija drugačija. Naime, u većini opština RS lokalni javni mediji jedva preživljavaju. Za to su smatra krivi i sama vlast i nezainteresovani direktori i urednici i novinari nespremni da svakog dana u okviru 12 sati vlastite produkcije obrađuju lokalne teme. Zato i glavna „boljka“ javnih lokalnih medija jeste činjenica da se bave temama od entitetskog ili državnog značaja, a zanemaruju pitanja od interesa za svoju zajednicu i njene građane. To je, smatra Medić, lakši put, put nezamjeranja onim koji ih finansiraju, a čime se potpuno zanemaruje interes građana, zbog kojih lokalni mediji u konačnici i postoje.

Odnos lokalnih vlasti spram lokalnih medija

Plati pa klati?

Piše: Šejn Husejnefendić

Ozbiljno novinarstvo je u krizi. Lokalni mediji, ograničeni prostorom na kojem fungiraju te krizom profesionalizma u koje su zapali (polovina zaposlenih na portalima često nema diplomu novinara!), prisiljeni su uključiti se u tržišnu bitku. Kao u svakom biznisu najspretniji opstaju a to često znači da se, pored oglašivača, sredstva moraju tražiti i od (lokalnih) nivoa vlasti. U takvoj konstelaciji odnosa s jedne strane su mediji koji se bore zadržati interes publike, obezbijediti platu zaposlenima te održati/dignuti rejting svoje kuće a s druge strane garniture vlasti kojima odgovaraju zavisni i ekonomski oslabljeni mediji pa se često mora žrtvovati objektivnost. Opravdano se postavlja pitanje: ukoliko vlasti daju novac medijima, koliko i šta zauzvrat ti mediji moraju uraditi za tu vlast?

Istraživanje iz 2012. godine koje je obuhvatilo osam (tada) najposjećenijih lokalnih portala na području Tuzlanskog kantona pokazalo je da je njih pet apliciralo na grantove ili javne pozive za sufinansiranje rada medija a da je polovina - dobila sredstva. Pritisaka na uređivačku politiku je bilo; polovina portala je priznala da je bilo ponovljenih pritisaka u vezi sa objavljenim medijskim sadržajem dok su tri portala morali nekoliko puta ukloniti ili korigovati svoj sadržaj. Situacija na javnim medijima – poput RTV TK – nije ništa bolja budući da je njihovo finansiranje skoro u potpunosti bazirano na sredstvima koje dobiju po grantu iz budžeta Vlade TK a ostatak predstavlja udio ostvaren u oglašivačima, iznajmljenom medijskom prostoru i slično.

Kakva je situacija danas?

Situacija s lokalnim medijima ni danas nije značajno bolja. Grad Tuzla podijelio je značajna sredstva lokalnim medijima – četvrtina miliona konvertibilnih maraka por-eza iz džepova zaposlenih ljudi prešla je na račune medija za nešto što je pravno nazvano „usluge medija“. Zadatak medija jeste praćenje rada svih nivoa vlasti i nije teško zaključiti da se davanjem sredstava za praćenje rada

Događaji

14.10.2015.

»Internacionalizacija« problema koje imaju novinari u BiH

Generalna sekretarka Udruženja BH novinari Borka Rudić izjavila je u razgovoru u Strasbourgu, gdje učestvuje u radu velike konferencije Savjeta Evrope o slobodi izražavanja, da je ovo udruženje detaljno upoznao relevantne međunarodne organizacije o situaciji u BiH da bi se na neki način "internacionalizovali" problemi koje imaju novinari u BiH.

Govoreći o utiscima dosadašnjeg toka konferencije, rekla je da se ovdje mnogo više nego do sada govori o zaštiti novinara i sprečavanju svih oblika nasilja nad slobodom izražavanja i pravima novinara u zemljama članicama Savjeta Evrope.

Opširnije

Saopćenja za javnost

22.10.2015.

Protest SPC i eparhiji Bačkoj iz Novog Sada

Upravni odbor Udruženja/udruge BH novinari i Linija za pomoć novinarima upućuju najoštrij protest Srpskoj pravoslavnoj crkvi (SPC) i Informativnoj službi eparhije Bačke zbog korištenja huškačkog jezika i otvaranja hajke na novinare Dinka Gruhonjića, predsjednika Nezavisnog društva novinara Vojvodine (NDNV) i Nedima Sejdinovića, generalnog sekretara tog udruženja.

Informativna služba eparhije Bačke je, u ime Sprske pravoslavne crkve (SPC) i episkopa gospodina Irineja Bulovića uputila javnu reakciju na saopćenje NDNV u povodu gostovanja u emisiji „Upitnik“ na Javnom medijskom servisu Srbije (RTS), kojom prilikom je episkop SPC gospodin Irinej na uvredljiv način pominjao Albance kao narod, koristeći pri tome govor mržnje.

Detalji

20.10.2015.

Protest policiji Tuzlanskog kantona zbog neprimjerenog ponašanja prema novinarima

Upravni odbor Udruženja/udruge BH novinari i Linija za pomoć novinarima uputili su najoštrij protest policiji i MUP-u Tuzlanskog kantona zbog bahatog ponašanja prema novinarima i prijetnji da će i njih uhapsiti, ukoliko izađu izvan prostora zakonom određenog za javne proteste i okupljanja.

Postupak policije TK u suprotnosti je sa demokratskom praksom i za svaku je osudu činjenica da policajci, umjesto da osiguraju novinarima nesmetan rad, pristup događaju i adekvatne uvjete za snimanje, svoju nervozu i strah od naredbodavaca iskalkuju neprimjerenim ponašanjem, prijetnjama ili drugim oblicima onemogućavanja novinara u obavljanju profesionalnih dužnosti.

Details

medija ne osigurava objektivni rad medija već prije – pristrasni rad. Određeni mediji dobili su veći dio kolača (što zbog trenutnog rejtinga koji uživaju, što zbog medijskog pritiska koji mogu napraviti) pa su tako radio-televizijske stanice „Slon“ i Javno preduzeće „RTV7“ dobili 61 700 odnosno 39 600 KM u protekle četiri godine (samo od grada Tuzla). Urednicima ovih medijskih kuća postavili smo pitanja o tome da li su imali pritisaka na uređivačku politiku te da li smatraju da je teško govoriti o objektivnosti spram onih na čijem se platnom spisku nalaze. Odgovor iz RTV7 nije stigao (što ne čudi kada se zna da je osnivač ove medijske kuće upravo grad Tuzla te da je o pristrasnosti spram osnivača teško govoriti), dok je iz RTV „Slon“ stigao dubiozan odgovor kako „sredstva koja je ova medijska kuća dobila od grada Tuzla ne mogu pokriti niti troškove trogodišnjeg printanja papira“ te da je „sama cifra spram realnih potreba RTV Slona je toliko beznačajna da nema govora o pritiscima na objektivnost i pristrasnost medijske kuće“. S druge strane činjenica je da ove medijske kuće definitivno ne potenciraju probleme lokalne zajednice niti obrađuju teme koje se tiču sredine u kojima egzistiraju (stanje lokalnih autocesti, nepostojanje zelenog vala, nedostatak kanti za otpad na području cijelog grada, odnosa gradskih vlasti spram rubnih područja grada, rješavanja problema pasa lutilica itd).

Web portali o objektivnosti

Obratili smo se i portalima koji su u protekle četiri godine od grada Tuzla dobili iznose koji se mjere u desecima hiljada maraka. „Tuzlarije.ba“ su naplatile 38 800 KM za četiri godine, „Tuzlanski.ba“ je naplatio 18 000 KM za tri godine a 33 000 KM je dobila „Vesta“ pod čijom ingerencijom su „Vesta radio“ i „TIP.ba“. Urednike ovih medija smo pitali da li su, budući da su dobili sredstva od gradskih vlasti, imali pritisaka na uređivačku politiku te dobili jednoglasan odgovor da pritisaka nije bilo ni u kom vidu niti na bilo koji način te da se izvještavalo, pogotovo o radu gradskih vlasti, „korektno, objektivno i bez političkih utjecaja“. Izdvajamo, pak, odgovor vlasnice Tuzlarija Sabine Mešić koja je priznala da je „pritisaka bilo ali nikada iz ureda gradonačelnika ili od onih koji su „Tuzlarijama“ odobrili sredstva“ već su to uglavnom bili „pritisaci od pojedinaca, političkih partija ili udruženja kojima se nešto objavljeno nije svidjelo“.

Lice i naličje lokalnih medija

Lokalna medijska slika često krije naličje; mediji koji bi morali biti objektivni apliciraju za javni novac kako bi sebi olakšali rad ali spram istih često imaju vazalski odnos koji se – možda – ne ogleda u direktnim pritiscima ali je često vidljiv (brisanje komentara ili uopšte nemogućnost komentaranja na portalima koji su dobili sredstva od nivoa vlasti, izbjegavanje obrade aktualnih tema koje se tiču lokalne sredine a u kojima je vidljiv nemar vlasti, novinari koji umjesto intervju i „neugodnih“ pitanja dopuštaju gostima da vode monolog u programu itd.). Također malo je vjerovatno da su, od prije tri godine do danas, pritisci na medije iščeznuli (pogotovo ako se zna da su među tada analiziranim medijima danas isti mediji kazali kako „pritisaka nema“ i da je „objektivnost na prvom mjestu“. Možda je pristrasnost zapravo postala – objektivnost?

06.11.2015.

**Napadi na novinarku postali su posebna po-
slastica**

Ljiljana Zurovac, izvršna direktorica Vijeća za štampu u BiH, za Media.ba: "Činjenica je da više nemamo incidentne napade na novinare, već je to postala konstanta. Posebna „poslastica“ nekih političara i javnih službenika su napadi na novinarku – u posljednjoj godini imamo intenzivne napade na žene u novinarstvu i to na jedan tako besraman i primitivan način, na javnim skupovima i press konferencijama, dakle, dok novinarku rade svoj posao."

Detalji

30.10.2015.

Teve.ba: Potreba za uspostavljanjem Korporacije

Ministar saobraćaja i komunikacija BiH Slavko Matanović kazao je da sada kada je otkočen proces digitalizacije, još više dolazi do izražaja potreba za uspostavljanjem Korporacije pa Ministarstvo poduzima aktivnosti kako bi se tri javna RTV servisa usaglasila o registraciji mrežnog operatora za upravljanje zajedničkom mrežom.

On je dodao da postoje brojni problemi u funkcionisanju javnog RTV sistema, te da će Ministarstvo predložiti sveobuhvatne izmjene Zakona o javnom RTV sistemu.

Detalji

29.10.2015.

**Upravni odbor BHRT razmatrao dramatičnu
finansijsku situaciju koja potresa javni servis**

Upravni odbor BHRT razmatrao je dramatičnu finansijsku situaciju koja potresa BHRT i ugrožava realizaciju programa ovog javnog servisa. "Prihod od RTV takse i dalje je u padu što opasno ugrožava finansijsku situaciju sva tri javna RTV servisa. Finansijska situacija posebno je teška u Radioteleviziji BiH (BHRT), kojoj nedostaje mjesečno više od 400.000 KM za podmirivanje najosnovnijih potreba. Mjere štednje unutar BHRT-a su iscrpljene", navedeno je u saopćenju.

Detalji

29.10.2015.

**Sud odlučio: Novinar koji je u Jelahu slikao
parking papka nije kriv**

Općinski sud u Tešnju ovih donio je odluku kojom se obustavlja prekršajni postupak protiv Miralema.

U januaru 2015. godine novinar portala Jelaha.info, Miralem Merdić, dobio je prekršajnu prijavu nakon što je fotografirao pogrešno parkirana vozila u Jelahu.

Detalji

ulagačima zbog malog tržišta, kao i nesrazmjernih visokih troškova u odnosu na očekivane prihode. Novinari imaju poprilično jednostavan „izbor“; biti dio nekakvog lokalno-političkog „tala“ ili pokušati ići nekim svojim putem poštivanja pravila profesije. Ukoliko se odluče za drugu opciju, u pravilu ih se etiketira dežurnim malim „zanovijetalima“ i onima koji, eto nemaju drugog posla do narušavanja lokalne „idile“. Ni oni koji se priključe uz vlast ne prolaze baš najbolje, jer su prisiljeni raditi za male plate i sitne pogodnosti. O podaničkom odnosu da i ne govorimo.

Zato se ovakvim situacijama lokalni mediji i novi-

Piše: Faruk Kajtaz

Odnos zvaničnih državnih vlasti na svim nivoima i novinara, te medija nikada nije bio, niti će vjerovatno biti, nešto što se može smatrati do kraja „završenom pričom“. Vječna je to igra moći i utjecaja u kojoj važe brojna pisana, ali i nepisana pravila. Radi se o odnosu u kome obje „strane“ zapravo nastoje ostvariti svoje primarne ciljeve; vlast želi da ostvari koliko je moguće veći utjecaj, dok se mediji i novinari sa druge strane nastoje izboriti za što više slobode u izvještavanju, ali i pristupu informacijama.

Generalno to je tako, ali u stvarnosti javnih društvenih odnosa, naravno postoje mnogobrojne nijanse i verzije ovog važnog javnog odnosa. Ni vlast ni novinari nisu svugdje isti, pa ni priroda njihovih odnosa nije ista, te se kreće od otvorenog upravljanja javnošću i procesima u njoj putem medija, do hrabrih medijskih izvještavanja, koja u određenom trenutku mogu dovesti u pitanje i same temelje vlasti. Stvar je dakle u poštivanju demokratskih pravila, ali i pridržavanja principa modernog i odgovornog novinarstva.

Problem u odnosima vlasti i novinara, još jače je izražen u tzv. malim sredinama i gradovima. U velikim urbanim središtima, gdje su skoncentrisana brojna državna politička tijela vlasti i upravljanja, ali i ona koja bi ih trebala na nekim način kontrolirati, mogući problemi su barem puno vidljiviji i prisutniji u javnom kumuniciranju. Takvog pristupa, međutim uglavnom nema, kada se analizira medijska scena u manjim gradovima i lokalnim sredinama. Takve se priče uvijek nekako odvijaju u sjeni i „tamo negdje“...

U lokalnim zajednicama postoji više problema, koji usložnjavaju odnose novinara i organa vlasti. Prije svega radi se o tome da u malim urbanim zajednicama „svi znaju sve“ i da se, generalno gledajući, odnosi između ljudi i ustanova odvijaju na puno ličnijem nivou, nego u velikim gradovima. Sve je u malim zajednicama, nekako dio opšte slike lokalnog društva, pa i sami mediji, koje se opet doživljava kao dio šireg društvenog sistema ili kao naka vrsta „produžene ruke“ vlasti. Nešto poput definiranja uloge novinara kao „društveno-političkih radnika“ za vrijeme socijalističke Jugoslavije.

Za lokalne moćnike je sasvim „normalno“ da se u lokalnim medijima izvještava o onome što oni smatraju da je „važno“, pa čak i ukoliko se radi o nečemu sasvim bizarnom. Mediji su tako u jednom manjem gradu na istoku BiH, svojevremeno praktički natjerani da kao veliku vijest objave priču o čovjeku koji je jednoj školi donirao, pazite sad - „polovnu veš mašinu“!? Priča je nažalost istinita i samo je jedan od primjera kako se vlasti odnose prema medijima u lokalnim zajednicama.

Sličnih primjera ima na stotine u BiH, koja je, samo da podsjetimo - jedna od zemalja u svijetu sa najvećim brojem medija u odnosu na broj stanovnika. Ovakav odnos je uspostavljen zbog činjenice da je većina medija, uglavnom u rukama lokalnih organa vlasti, odnosno države, jer su privatne inicijative u medijskom prostoru mahom nezanimljive

Konkursi

Media centar Sarajevo traži konsultanta/icu

U sklopu aktivnosti koje imaju za cilj razvoj kapaciteta organizacije, Media-centar Sarajevo planira uraditi procjenu postojećih kapaciteta i aktivnosti organizacije, te procjenu razvojnih potreba i izraditi strateški i plan finansijske održivosti za period 2016. – 2018. Za potrebe ovih aktivnosti Media-centar želi angažovati konsultanta/e, a rok za podnošenje prijava je 16.11.2015. godine.

[Detalji](#)

Glavni/a i odgovorni/a urednik/ca na Kameleon radiju

Rok za podnošenje prijava je 19. novembar 2015.

[Detalji](#)

Sonijeva svjetska nagrada za fotografiju

Svjetska fotografska organizacija raspisala je konkurs za devetu po redu Sonijevu svetsku nagradu za fotografiju. Neke od kategorija za koje je moguće konkurisati su priroda, životni stil, umjetnost, kultura, portret, sport, arhitektura... Rok za prijave je 12. januar 2016. godine.

[Detalji](#)

Poziv za prijavljivanje filmova za BELDOCS 2016.

Međunarodni festival dokumentarnog filma BELDOCS poziva autore, producente i distributere da prijave dugometražne dokumentarne filmove za deveto izdanje festivala. Rok za prijavljivanje je 1. februar 2016. godine.

[Detalji](#)

Najava događaja

- Radionica o zaštiti radnih prava novinara u Srebrenici, Tuzli i Banjaluci

- Radionice za novinare i predstavnike nevladinih organizacija u sklopu projekta "Dijalog za budućnost"

- Istraživanje u okviru projekta Media

Circle

- Konferencija o kleveti u Banjaluci

nari u BiH mahom tretiraju poput klasičnih glasnogovornika izabranih političara i kao njihov servis za sve što im treba, od lokalne izborne kampanje, do „usluga“ prijateljima, koji smatraju da se o njihovim „aktivnostima“ lokalna zajednica treba upoznati na „odgovarajući način“. Nije lako biti novinar u malim sredinama, posebno ukoliko se želi raditi mimo pravila onoga što vlast smatra „poželjnim“.

Za svakog novinara, koji nastoji u takvim sredinama promovirati odgovorno novinarstvo treba imati veliko poštovanje, jer to nije ni malo lagan posao. Medijska zajednica u BiH, a posebno njen mehanizmi za praćenje odnosa prema novinarima i medijima trebaju imati poseban senzibilitet kada su u pitanju lokalni nivoi, jer se upravo na tim mjestima odvijaju prave „medijske drame“, za koje se uglavnom slabo zna.

Probleme u malim sredinama zato treba učiniti „vidljivijim“, jer je to prava mjera odnosa stvari u BiH, a ne ono što se događa u velikim administrativnim središtima!

Nezavidno novinarstvo

Piše: Senudin Safić

Pripremajući se za zadanu temu, kontaktirao sam kolege zaposlene u nekoliko medijskih kuća Unsko sanskog kantona. Nije izostalo ni čačkanje po svakodnevicu radio i TV-uposlenika. Tako sam saznao da je slaba tehnička opremljenost, ne ulaže se u infrastrukturu, gotovo da nema edukacije i sindikalnog organizovanja. Međutim, finansiranje je daleko najizraženiji problem. Kako-tako se preživljava zahvaljujući finansijskoj podršci koja stiže iz budžeta lokalnih zajednica. U marketing se ne može mnogo pouzdati, tako da su oči, a sve više usta zaposlenih u medijima USK, usmjerene na punjenje općinskih budžeta. Prilikom planiranja budžeta, lokalne, ali i kantonalne vlasti, veoma često zakidaju na sredstvima koja odlaze do medijskih kuća.

Tako je u Ključu, puko preživljavanje, uz slabu proizvodnju programa i dosta neizvjesnosti kad skromne plate trebaju doći do krajnjeg korisnika. U Bosanskom Petrovcu, u lokalnom radiju pored problema sa sporom općinsko administracijom, očekuju milost Regulatorne agencije za komunikacije BiH. Oni su bez frekvencije, tako da njihov rad, prati dvadesetak kuća, smještenih stotinjak metara uz radio stanicu.

U Sanskom Mostu je bolja situacija, ali daleko od one koju očekuju zaposleni u Javnom preduzeću Radio Sana, mediju koji ima tradiciju. Nagomilalo se uposlenika, tako da plate nisu redovne, ali u tom pogledu Ključ i Bosanski Petrovac su milijama iz Sanskog Mosta. O tradiciji ali i platama koje kasne, slušamo priču i u Bihaću. Uz tanku finansijsku podršku koja do općinskog radija i Kantonalne RTV USK, stiže iz budžeta, teško se preživljava. Mnogo je improvizacije i velikog odricanja zaposlenih. Slični problemi opterećuju novinare, kamermane i tonce, Cazina i Velike Kladuše. U Bužimu, danas nema problema u lokalnom radiju. Tamošnja vlast se prije nekoliko godina potrudila da ovaj gradić ostane bez javnog servisa. Štrajkovi, gladovanje zaposlenih i skromni budžet, nisu natjerali odgovorne da se smiluju.

Linija za pomoć novinarima

Aktuelni slučajevi:

Miralem Merdić - Općinski sud Tešanj donio je Rješenje kojim obustavlja prekršajni postupak protiv kolege Merdića jer je u toku postupka utvrđeno da nije bilo prekršaja koji se okrivljenom stavlja na teret.

Štefica Galić - Kantonalni sud u Širokom Brijegu donio je presudu kojom se Žalba tužiteljice u predmetu protiv Ante Lauca i Zvonimira Hodaka odbija, a prvostepena presuda se potvrđuje u cjelosti. Advokat iz tima Linije za pomoć novinarima je Općinskom sudu Ljubuški poslao Reviziju na presudu.

Siniša Vukelić - Osnovni sud Banja Luka donio je presudu u korist novinara Vukelića i kaznio optuženog Olega Prstojevića novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM.

Amra Butković - Općinski sud Sarajevo donio je presudu u korist kolegice Butković. Tuženom J.P. Televizija kantona Sarajevo d.o.o. poništava se usmeno upozorenje broj 01-170/14 kao nezakonito. Takođe, tuženom preduzeću poništava se odluka broj 01-613/14 o stavljanju van snage i odobravanju dodataka na plaću broj 01-1996/09. kao nezakonita.

Sanja Vlasiavljević - Na Općinskom sudu u Sarajevu dana 29. oktobra 2015. godine održano je ročište po tužbi za klevetu. Novo ročište zakazano za 20. januar 2016. godine.

Da li je rješenje u privatizaciji medija?

Odgovori, ali i iskustva su različiti. Još uvijek su svježja sjećanja na (Ne) zavisnu TV 101, koja je prije nekoliko mjeseci, iz Sanskog Mosta preselila u Prijedor. Dok je općina Sanski Most, dobro plaćala i imala maksimalnu kontrolu informativnog programa, privatna televizija je bila pouzdan partner.

U tom periodu, ni kršenje zakona nije predstavljalo problem, jer ugovor sa gradskim ocima bio je garant prevazilaženja finansijske poteškoće. Kad je NTV 101 ušla u „rat“ protiv lokalnih moćnika, pokazana su joj izlazna vrata. Privatizacija, može biti rješenje, ali pod uslovom da medijskim prostorom Unsko sanskog kantona ne zavladaju politički poslušnici, koji su se „snašli“, nakon potpisivanja Dejtonskog mirovnog sporazuma. Ali, u kantonu uzdrmanom brojnim slučajevima korupcije, gdje se zakon često tumači kako politika kaže, to vam niko ne može garantovati. Dodatni je problem što su i novinare „naučili“, da će ne redovnih primanja biti, jedino ako se mnogo ne talasa. Problem finansiranja i priča kako se od poštenog (čitaj objektivnog) novinarstva, ne može (pre)živjeti, pogodno su tlo za autocenzuru. To je situacija u kojoj se lokalne vlasti najbolje snalaze. Često se dešava da sve konce drže u rukama, jer su nas uvjerali, da pognutu glavu sablja ne siječe. Kako će novinari lokalnih radio i TV stanica, finansiranim reći da se prije 6-7 godina, bolje živjelo? Postoje teme o kojima se ne govori i ne piše. Ukoliko uporno poštujete profesiju, postaće vam jasno koliko je skromna ili nikakva, novinarska solidarnost. Lakše se podnosi nepravda nego mogućnost da se podrži kolega koji je zbog istine, u nemilosti lokalne ili kantonalne političke elite. Naše ne jedinstvo, lokalne vlasti odlično koriste. Tako mediji, finansirani sredstvima građana, postaju „oružje“ u rukama neodgovornih političara u lokalnim zajednicama širom USK, i BiH.

Iz nedavnog, najblaže rečeno neodgovornog obraćanja premijera USK Izudina Saračevića, moglo se lako zaključiti da dolazi izuzetno, izazovno vrijeme. Političari su davno osjetili, i počeli iskorištavati, novinarsko ne jedinstvo, tako da utabanim stazama koračaju ka potpunoj dominaciji. Zato nam se i dešava, da pojedine institucije USK, odrede „ne poželjne“ novinare, i javno im saopće da im neće davati izjave.

Član dva, Zakona o zabrani diskriminacije utvrđuje odgovornost i obaveze zakonodavne, sudske i izvršne vlasti u BiH, kao i pravnih lica i pojedinaca koji vrše javna ovlašćenja, da svojim djelovanjem omoguće zaštitu, promovisanje i stvaranje uslova za jednako postupanje. Međutim, već godinama, između poslušnosti i zakona, veliki broj zaposlenih u medijima USK, bira poslušnost.

Impressum

Redakcijski kolegij biltena

Faruk Kajtaž
Siniša Vukelić
Borislav Vukojević
Bedrana Kaletović
Amer Tikveša

Urednik

Adis Šušnjar

Tehničko uređenje

Arman Fazlić

Udruženje/udruga BH Novinari

Kralja Tvrtka 5/5, Sarajevo, Bosna i Hercegovina
Tel/Fax +387 33 223 818; + 387 33 443 072
e-mail: bhnovinari@bhnovinari.ba;
web: www.bhnovinari.ba